

Asia: VN/7050/2023

Luonnos valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2024-2027

Lausunnonantajan lausunto

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 1: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

Nykyisen työmarkkinatuen uudistaminen on järkevää. Siinä tulisi huomioida erityisesti työpajatoiminnassa mukana olevat nuoret, joille olisi hyvä olla oma tukimuoto, koska nykyinen malli ei kaikilta osin tue nuoren jatkopolkua.

Alle 30-vuotiaiden nuorten kohdalla tulisi ohjausta kohdentaa muuallakin kuin vain työllisyyspalveluihin.

Liikunnan ja liikkumisen lisäämisessä tulisi osallistaa nuoria vahvemmin.

Koulujen ja oppilaitosten estetiikka, arkkitehtuuri ja viihtyvyys ovat tärkeitä asioita. Nämä toteutuvat uusien rakennusten kohdalla monasti paremmin. Suurin osa oppilaista toimii kuitenkin rakennuksissa, jotka eivät tue parhaalla mahdollisella tavalla oppimista ja terveyttä. Peruskorjauksiin tulisi osoittaa riittävästi tukea.

Kulttuurinen nuorisotyö nostettu harrastustoimintana, erityisesti nuorten teatteritoiminta. Tulisi huomioida myös muu matalan kynnyksen harrastustoiminta, jota kunnallinen nuorisotyö tarjoaa

Perheiden yhteistä harrastustoimintaa voisi kehittää ja kohdentaa niihin perheisiin, joissa ei ole harrastamisen perinnettä.

Ohjaamo on parhaimmillaan monialaista ja poikkihallinnollista työtä nuorten parissa ja tätä työtä tulee jatkaa. Ohjaamon palvelut tulee sovittaa paikallisiin tarpeisiin. Samoin nuorten työpajatoiminta.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 2: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

Koulupaineiden vähentäminen ei onnistu vain nuoriso- tai mielenterveyspalveluita kehittämällä.

Ohjaamojen Onni-toiminnan vakiinnuttaminen on tärkeää. Onni-toiminnan ja etsivän nuorisotyön välillä tulee olla vahva yhteys.

NEPSY-lasten varhainen diagnosointi ja oikea-aikainen varhainen tuki tukevat niin lasta kuin hänen perhettään

Nuorisokeskukset eivät aina ole helposti saavutettavissa. Kustannukset kohoavat usein korkeaksi muun muassa matkakustannusten takia.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 3: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

Nuoriin kohdistuvien päätösten vaikutuksia tulisi arvioida nykyistä laajemmin. On hyvä, että eri toimijoiden osallisuustaitoja vahvistetaan. Nuorten osallisuus tulisi olla laaja-alaisempaa kuin vain työryhmien edustusta.

Pedagogista osaamista ja näkyä tulisi vahvistaa myös nuorisotyössä. Lisäksi tulisi käydä vahvempaa vuoropuhelua pedagogiikasta eri toimijoiden kesken.

Nuorten väkivaltaisuuksien tulisi puuttua ryhmäilmionä ja vahvistaa myönteistä yhteisöllisyyttä.

Mediakasvatuksen rinnalla tulee vahvistaa monilukutaitoa ja mediataitoja.

Nuorten mielipiteillä tulisi olla enemmän painoarvoa esimerkiksi ilmastoasioissa. Nuorille tulisi myös kertoa, mitä ko. asioiden edistämiseksi on tehty.

Nuorisotyön ja –toiminnan tukemisen linjaukset

Monialaisten ohjaus- ja palveluverkostojen toiminta on vaihtelevaa eikä toiminta aina ole vaikuttavaa. Ysipykälä-hanke on hyvä avaus toiminnan kehittämiseen.

Aluekoordinaatio alueellisen nuorisotyön osalta jakaa mielipiteitä, ja siinä tulisikin huomioida paikalliset olosuhteet ja tarpeet.

Nuorisotyön käsitteet olisi hyvä avata ja kuvata. Perusnuorisotyön käsite ei anna oikeaa kuvaa toiminnasta.

Tiedolla johtamisessa otettava huomioon myös kuntien ominaispiirteet ja nuorisotyön vaikuttavuuden mittaaminen. Ennen tiedolla johtamista olisi tärkeää kuvata koko vaikuttavuusprosessi.

Rahoituksen tulisi olla riittävää eikä niin sirpaleista kuin tällä hetkellä, jotta työtä nuorten parissa voidaan jatkossakin tehdä laadukkaasti ja palvella niitä nuoria, jotka ovat palvelun tarpeessa.

Hyvinvointialueiden ja kuntien näkyä yhteisestä työstä tulisi vahvistaa myös lainsäädännöllisin keinoin.

Kunta vastaa kunnan nuorisotyöstä- ja politiikasta. Jokaisessa kunnassa on omat erityispiirteensä, erilliset kuntastrategiat ja toimintaa ohjaavat ohjelmat sekä suositukset. Kehittämisen painopisteet vaihtelevat kuntakohtaisesti. Esimerkiksi siksi yhden järjestelmän käyttöön ei tulisi pakottaa. Se ei palvele kaikkien kuntien tarpeita.

Painopisteet nuorisotalon valtakunnallisten osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden hyväksymiselle

Osaamiskeskusten toiminnan vaikutuksia ja vaikuttavuutta olisi hyvä tarkastella vielä laajemmin

Koko alalla tulisi laajemmin toteuttaa tulevaisuuden ennakkointia

Suomen kansalliset tavoitteet nuorisotalon eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle

Mielen hyvinvoinnin kysymykset koskettavat laaja-alaisesti eri toimijoita. Tämä tulisi huomioida kaikissa lasten ja nuorten parissa työskentelevien henkilöiden koulutuksessa.

Nuorisotalon koulutuksen houkuttelevuutta tulee lisätä. Myös nuorisotalon perustehtävää tulee kirkastaa.

Kansainvälistä yhteistyötä tulee vahvistaa siten, että kaikilla tasoilla toimivat nuorisotalon ammattilaiset pääsevät osaksi toimintaa

Kansainvälistä toimintaa tulee laajemmin ulottaa niihin nuoriin, jotka ovat heikommassa asemassa

Muita näkemyksiä ohjelmasta

-

Gynther Katja
Nurmijärven nuorisopalvelut